

Indkøb - bæredygtighed

20/12945 Åben Sag

Sagsgang

ØK

Sagsfremstilling

Norddjurs Kommunes reviderede indkøbspolitik blev godkendt af økonomiudvalget og kommunalbestyrelsen på møderne i februar 2021.

Økonomiudvalget protokollerede en tilføjelse i forbindelse med godkendelse af politikken.

”Økonomiudvalget tiltrådte indstillingen med tilføjelse om, at ØK inden sommer ønsker orientering om mulighederne for:

- 0-udlednings vurdering ved nyerhvervelse/indkøb*
- Levetidsberegning af klimabelastning i udbud”*

I denne sag beskrives hvad 0-udledning og levetidsberegninger betyder. Hvad mulighederne er, og hvordan vi som kommune konkret arbejder med det på nuværende tidspunkt.

0-udledning betyder, kort sagt at de drivhusgasser, der udledes ved produktion og drift og bortskaffelse af et produkt kompenseres via andre tiltag, der kan optage CO₂. Kompensation kan fx ske via skovrejsning og andre tiltag, som reducerer mængden af drivhusgasser i atmosfæren.

Levetidsberegning af klimabelastning betyder, at man laver en beregning af, hvor meget CO₂ et produkt udleder fra vugge til grav. Dvs. hvor meget udledning har der været fra udvindingen af råstofferne, til produktionen af produktet, fragt til kunder, udledning i brugstiden, og endelig udledning ved bortskaffelse og genanvendelse. Denne form for beregning kaldes også en LCA (livscyklusanalyse). En fuldstændig beregning kan være ret omfattende hvis hele værdikæden fra vugge til grav skal indregnes, og det kan variere fra metode til metode, hvor meget af værdikæden der tages med i beregningerne. Derfor kan det eksempelvis være svært at sammenligne, hvis to leverandører har lavet beregninger af CO₂ aftryk på deres produkter.

Forvaltningen har været i kontakt med Miljø- og Fødevareministeriets Rejsehold for Grønne og Cirkulære offentlige indkøb, som besøgte 14 offentlige institutioner i perioden 2019-2020 med specifikke rådgivningsforløb. De kunne fortælle, at nogle af de store kommuner, som København og Århus Kommuner har miljømedarbejdere ansat til at lave nogle af disse beregninger i nogle af deres udbud, men den kapacitet har man typisk ikke i de mindre kommuner.

I Norddjurs Kommune arbejdes der aktuelt med at inddrage krav til miljømæssig bæredygtighed i kommunens udbud, hvor det vurderes muligt og relevant, således at udledning af CO₂ kan minimeres. Som eksempel på dette kan det oplyses, at der vil blive anvendt en såkaldt TCO beregning i forbindelse med tildeling ved udbud af operationel leasing af el-biler til kommunen. Det betyder, at der bl.a. vil blive vurderet på hvor langt bilen kan køre på en kilowatt-time. Det kørte antal kilometer pr. kilowatt-time skal findes via den harmoniserede prøvemethode kaldet WLTP (Worldwide Harmonized Light Vehicle Test procedure), som anvendes til at fastlægge brændstofforbruget og CO₂ udledningen for alle nye personbiler.

Et andet eksempel er i det netop offentliggjorte udbud af drift og vedligeholdelse af vejbelysning. Her er der som en del af konkurrenceparametrene lagt op til, at tilbudsgiver skal udarbejde en beskrivelse af virksomhedens arbejdsprocedure for fx sortering af affald, eventuelle samarbejdspartner til affaldshåndtering, samt hvilke andre miljøhensyn som påtænkes inddraget i forbindelse med opgaveløsningen. Det vægter i den sammenhæng positivt, hvis tilbudsgiveren genanvender dele af produktet, kun foretager deludskiftninger ved defekte armatur osv. Ligeledes konkurrerer tilbudsgiverne på at der anvendes miljørigtige køretøjer i forbindelse med service på vejbelysning. Jo mere miljørigtige deres køretøjer er, jo bedre står tilbudsgiver samlet set. Der er samtidig indsat mindstekrav om, at alle køretøjer der anvendes til opgaveløsningen skal være miljøgodkendt efter minimum EURO IV Norm for køretøjer.

Der inddrages også andre redskaber, når der udarbejdes udbud, eller laves favoritlister i indkøbssystemet til kommunens brugere, det er blandt andet:

- Krav om grønne mærkningsordninger, for eksempel Svanemærket eller EU-blomsten, som vi kender fra hylderne i supermarkedet. Målet med miljømærkerne er at mindske den samlede miljøbelastning fra produktion og forbrug. Derfor ser miljømærkerne på hele

produktets rejse og de miljøproblemer, der opstår. Svanemærket og EU-Blomsten er Danmarks officielle miljømærker.

- Grønne internationale standarder, der stiller tekniske eller kvalitetsmæssige krav til produkter og produktionsmetoder.
- EU's grønne indkøbskriterier, der for en række produktområder opstiller forslag til krav, der kan stilles for at sikre prioritering af grønne hensyn.

Indkøbsafdelingen indgår desuden i en bæredygtighedsnetværksgruppe med de øvrige JYFI-kommuner. Netværksgruppen har til formål at være forum for udveksling af information og erfaringer i arbejdet med bæredygtighed og grønne indkøb i medlemskommunerne i JYFI. Der er i netværksgruppen bl.a. udarbejdet en proceshåndbog for grønne indkøb, der indeholder krav til hvilke bæredygtighedselementer, der som minimum skal drøftes og tages stilling til ifm. JYFI-udbud. Der være sig f.eks. mulighederne for

- at stille krav til miljømærker
- at formindske forpakningsstørrelser,
- at formindske antallet af faste leveringsdage,
- at stille krav til bortskaffelse, genanvendelsesmuligheder eller videresalg

Desuden er der udarbejdet et dynamisk katalog over steder, hvor man kan finde hjælp/værktøjer til at stille krav til bæredygtighed i udbud.

Den måde som der arbejdes med at inkorporere krav om miljøbelastning og bæredygtighed aktuelt i Norddjurs Kommune svarer til det niveau, som mange andre kommuner arbejder med det, men hvor store kommuner som Århus og København f.eks. er længere fremme.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Der er sammenhæng til Norddjurs Kommunes principper for bæredygtighed samt den vedtagne indkøbspolitik, hvor der indarbejdet krav til bæredygtige indkøb. Endelig er der sammenhæng til DK2020, hvor man som kommune indgår i et forpligtende samarbejde om at udvikle og understøtte en klimahandlingsplan med reduktion i drivhusgasser mv.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Økonomichefen indstiller at orienteringen godkendes.

Beslutning i Økonomiudvalget den 15-06-2021

Godkendt.

Der arbejdes videre med bæredygtig byggeri.

Afbud:

Hans Fisker Jensen (A)

Bilag: